

JULISKA ÉS PALIKA. (Lásd a 2slapon.)

EZER BAJ KÖZT,

vagy:

Az árva Imrike viszontagságai.

— Elbeszélés. —

JÓ TAMÁS látta, hogy jobb lesz erről nem beszélni többet. Magához hívta Imrikét, térdére ültette s tréfásan mondá:

— Régebben, mikor kicsinyke voltál, sokat lovagoltál így ölben, ugy-e? Ezzel kényeztetett boldogult mamácskád, ugy-e?

— Oh igen, kedves Tamás bácsi! felelt a fiú s a visszaemlékezés a régi boldog napokra oly erőt vett rajta, hogy könnyezni kezdett. Tamás jól sejté, hogy Imrike szeretné elpanaszolni bánatát, hogy vigasztalásra van szüksége; de bizony Vargáné asszonyom jelenlétében Tamás maga sem mert szólani, csak suttogva igyekvék a kis fiút megnyugtítani.

— Ne szomorkodjál oly nagyon, Imrikém, szólt Tamás. Jó mamácskád most ottfent van az angyalok közt, onnan lát téged. Isten úgy akarta, nyugodjál meg.

Imrike nem felelt semmit, csak lehajtá fejét mélyen s látszott, hogy alig bírja visszafojtani zokogását.

— Csak sirj, ne félj semmit, a könnyek gyakran megkönyítik a szívet; szólt ismét Tamás szelíden. Nem említettem volna föl mamádat, ha tudtam volna, hogy emléke oly szomorúvá tesz.

Imrike letörlé könnyeit s bánatosan mondá:

— Oh nem! Én szeretek beszélni édes jó mamámról! Oh ugy vágyom utá-

na, hogy valakivel beszélhessek róla, az én drága, egyetlen jó mamámról!

Bármint erőködött Imrike, mégis sirva fakadt e szavaknál s Vargáné asszonyom mérgesen rárivált Tamásra:

— Ugyan minek beszélsz már efféleket azzal a fiúval? Mindig azt hajtod, hogy nem szereted, ha a gyermek sir, és most magad pityeregted. Most rögtön takarodjatok dolgokra mindketten!

Tamás nem akart ellenkezni anyjával s ezért halkán odasugott Imrének:

— Majd beszélünk erről holnap, Imrikém. Holnap vasárnap, szabad időm lesz, kísétálunk a mezőre s ott majd csevegünk mindenféléről. Meglásd, milyen kellemes sétánk lesz!

Ezzel a jó Tamás fölkelt s valami munkához látott; szegény Imrikét azonban a mező emlegetése csak még jobban elszomorítá, mert eszébe jutott szép szülőháza, az a kedves kis falusi lak, mely körül virágos kert, pázsitos mező terült el, hol aztán vígan játszott, szaladgált kedves hű Bátor kutyájával, — míg most itt a városban a szűk falak közé van szorítva s legföljebb a piszkos, bűzös udvarra mehet ki, hol rongyos, szurtos vásott fiúk czivakódtak, verekedtek folytonosan.

Csupán egy öröme volt Imrének ez új hajlékban, egy mulatsága és időöltése: a kis Gyuricza, Vargáné asszonyom három éves fiacskája, egy piros-pozsgás mosolygó képű kis vitéz, ki rendkívül szerette Imrikét, sokkal jobban, mint saját édes testvéreit, ami különben nagyon természetes volt, mert Imre szelid, nyájas volt a kis fiúcskához, tudott vele játszani, míg a többiek durván bántak a ki-

esikével. Imrike pedig, mikor látta a kis gyermek ragaszkodását, maga is nagyon megszerette és órákig eljátszadozott vele. Gyuricza most a hű Bátor kutyát helyettesíté Imrike szívében; ámbár az igazat megvallva, Imrike még most is talán jobban szerette Bátort: annyi bizonyos, hogy minden este, lefekvés előtt gyermeki ártatlansággal kérte Istent, vezesse hozzá, adja neki vissza egyetlen hű játszótársát és barátját, Bátort.

Bátor azonban nem jövé, Imrike most is, mikor Tamástól elvált, abban keresett vigasztalást, hogy a kis Gyuriczához ment a szomszéd szobába. De midőn ide belépett, meglehetősen durva kacagás és ily szavak fogadták:

— Hát már megint pityergésre áll a szád. Imre? A szemeid meg egészen vörösek. Sirtál megint, ugy-e, te kis baba!

Ezt Samu mondta, Vargáné asszonyom egyik fia, egy vöröshaju, nyers fickó, ki különben nem volt épen rossz szívű, hanem inkább csak neveletlen, épen most is betegen feküdt az ágyban, mert az utcán verekedett s olyan ütést kapott a fejére, hogy már egy hete feküdt bele.

Imrike nem akart veszekedni, azért szóttanul egy másik ágyhoz lépett, melyen a kis Gyuricza csöndesen szundikált. Samu azonban nem hagyta abba a dolgot s így szólt tovább:

— Bizonyosan nyakon ütött édes anyám, ugy-e? Hja, biz az megesik, mert édes anyám kicsit hirtelen kezű. Hanem adok egy jó tanácsot: ha verést kapsz, mindjárt az első ütésre ordíts és jajgass rettenetesen, mintha nyársra huznának; akkor mindjárt vége a verésnek.

— Nem vert engemet senki...

— Akkor hát mért vágsz oly savanyu arcot?

— Tamás beszélt valamit, amire... én...

— Sirva fakadtál. Képzelem, miről beszélt. Ugy-e arról, hogy nem szabad tovább is hiába töltened a napot; én ezt már régen tudtam, és bizony jó is volna, ha már beállnál valamelyik mesterhez inasnak. Például a szabóság igen jó mesterség.

— Mit? Szabóinasnak? kiáltá Imrike ijedten.

— Hát persze! Ha nem lettél volna olyan ügyetlen, multkor pompás helyre juthattál volna, mikor Czernás mester kérdezte, hány esztendő vagy. Épen szükségé van a műhelybe inasra, megfogadott volna.

— De mikor csak nyolcz éves vagyok! Hogy mondhattam volna, hogy tiz éves vagyok?

— Oh te kis esacsi! Hát mire való az embernek az esze? Ha azt mondod, hogy tiz éves vagy, akárki elhiheti, mert elég erős vagy; hanem nyolcz évest persze nem szabad fölfogadni.

— De hiszen akkor hazudnom kellett volna!

— Hát aztán? szólt Samu röhögve. Nem kell azt mindig olyan nagyon szigorun venni.

— Oh igen, arra mindig ügyelni kell, hogy az ember kis dolgokban is igazat mondjon, erre intett kedves jó mamám mindig. Különbén Tamás nem is erről beszélt.

— No, ha még nem beszélt róla, majd fog. De most nézz oda Gyuriczához. Látom hogy fölébredt s ha nincs mindjárt mellette valaki, mindjárt síráshoz fog. Pedig semmi kedvem ezt hallgatni.

Imrike odament Gyuriczához, ölbette a kis fiút és játszott, tréfált vele; a fiúcska oly jóízűen kaczagott, hogy végre Samu barátunk is kedvet kapott vele ját-

szani. De föl nem kelhetett az ágyból s ezért odakiáltott;

— Hozd ide a kis fiút, tedd ide az ágyamra, hadd töltsen vele az időt; ugyanis olyan unalmas itt feküdni.

Imrike odavitte Gyuriczát, de a kis fiút semmikép sem akart Samuhoz menni s ijedten huzódott el testvére durva kar-

A PÁVA ÉS A DARU. (Lásd a 31. lapon.)

jaitól, meg szorosabban átölelve Imrike nyakát.

— Tedd ide rögtön azt a fiút, kiáltá Samu mérgesen.

— Hiszen akarom, de mikor ő semmikép sem akar, szólt Imrike. No, Gyuricza, menj szépen Samuhoz!

— Nem megyek! Nem, nem! kiáltá a fiúcska.

— Nem jösz! Mindjárt meglátjuk! szólt Samu dühösen s fölugorván ágyából, megragadta Gyuriczát s magához akarta venni; de nagy dühében rosszul fogta meg s a kis fiúcska, kit Imrike ekkor már eleresztett, nagyott esett a földre.

Imrike ijedten fölkiáltott, a kis gyermek pedig fülszaggató sivalkodásba tört ki, úgy hogy Vargáné asszonyom

rögtön beszaladt a másik szobából s látván Imrike mellett földön heverni a síró gyermeket, egész dühével az ártatlan Imre ellen fordult. Samu elég becsületes volt ugyan és többször ismétlé, hogy nem Imre a hibás, de anyja ekkor már nem hallgatott semmi szóra, hanem durva szavak kíséretében egész erejéből verte, ütötte Imrikét, míg végre Tamás bejött és meg-

oltalmazta a szegény fiut, ki alig mert könyezni is és szomoruan félrevonult egy zugba, aztán panasz nélkül lefeküdt és kínos álmok közt tölté az éjszakát.

Másnap reggel is még félve ment ki a közös szobába, alig mert nénje elé lépni; attól is rettegett, hogy a kis Gyuriczának talán valami komoly baja történt a nagy eséstől. De a kis fiúcska vigan sza-

A HÁLÁTLAN KIGYÓ. (Lásd a 30. lapon.)

ladgált a szobában s midőn Imrikét megpillantá nagy örömmel futott eléje, mutogatta neki szép ünneplő ruhácskáját, melyet a vasárnap tiszteletére felöltött.

Gyöngyörű nyári nap volt s Imrike sovárogra gondolt Tamás tegnapi ígére-
tére, hogy majd kísétálnak valahová; vajjon nem felejtkezett-e meg róla? Néha-néha kérdőleg tekintett Tamásra, ki azon-

ban nem látszott ezt észrevenni s hallgatólag ült a nagy asztalnál. hol Vargané asszonyom épen a reggeli szétosztásával foglalkozott; ilyenkor nem volt tanácsos sokat beszélni, mert Vergáné ilyenkor többnyire haragos volt. Igaz is, hogy nem kis munkába került, míg a sok éhes gyermeket mind ellátta; mióta pedig Imrike is a háznál volt, nénje még haragosabb

lett, mert mindig eszébe jutott, hogy saját gyermekein kívül most még erről az árva fiuról is gondoskodnia kell.

Mikor már vége volt a reggelinek, megszólalt Varga néni:

— Ki megy ma templomba nagymisére? Valakinek itthon is kell maradni a kis Gyuriczával, mert egyszer már én is szeretnék templomba menni. Ki marad itthon?

— Maradjon Imre! Imre! kiálták a gyermekek mindnyájan.

— Imre! Az bizony jó is volna! Szépén gondját viselné a kis fiúnak, talán még halva is találhám a kicsikét, mire hazajövök.

Szegény Imrike nagyon szeretett volna Tamással templomba menni, Varga néni sértő szavai fájtak is neki, de jó szíve még sem érzett haragot és nyájasan szólalt meg:

— Kedves néni, én szívesen itthon maradok s vigyázok Gyuriczára, ne féljen, nem lesz semmi baja.

— Mindjárt gondoltam, hogy kapni fogsz rajta, ha nem kell templomba menned. Persze, mikor még urfi voltál és gazdag, akkor nem igen szoktattak rá, hogy imádkozzál.

— Ez nem igaz! szólt Imrike kifakadva. Én minden vasárnap voltam templomban kedves jó mamámmal.

— És most is szeretnél menni, ugye, nem amýira templomba, mint hogy el-sétáld az időt.

— De édes anyám, — szólt közbe Tamás szeliden; — ez már mégsem igazság; elébb azt mondta Imrike, hogy szívesen itthon marad; ez nem volt kedvére;

most azt mondja, hogy szeret templomba menni; és ez sínes kedvére. Hát mit csináljon a szegény fiu?

Vargáné asszonyom látta, hogy meg van fõgva; mérgesen tekintett Tamásra, de a szakálás, bajszos ifju nem igen ijedt meg s a vita vége az lett, hogy Imrikének otthon kellett maradni, míg a többiek mindnyájan elmentek.

A jó Imrike esõppet sem boszankodott, hanem nyájasan játszott a kis Gyuriczával s közben azon törte fejét, megtartja-e szavát Tamás, kiviszi-e ma valahova a szabadba, a szép virágos me-zõkre. Ah, ugy vágyódott ki e szûk fa-lak közül, ki a szép zöld ligetekbe, hol szabadon röpkednek a madarak, pillan-gók, hol oly kellemes heverészni a puha pázsiton! Eszébe jutott ismét és ismét régi szép szülõháza, azzal a szép virágos kerttel, hol oly boldog napokat élt. Ugy szerette volna viszontlátni, csak egyszer, csak még egyszer!

Épen ezen töprengett, midõn hirtelen nyílt az ajtó és belépett Tamás, mosolygó derült arcczal mondván:

— No, Imrike, jõjj szaporán. A többiek még hallgatják a szent beszédet, én megszöktem, hogy annál hamarabb mehessünk kirándulásunkra. Nem felejtkeztem ám meg ígéretemrõl.

— Igen ám, de én most nem mehetek, Gyuriczát nem hagyhatjuk egymagára, felelé Imrike.

— Igaz biz'a! Ejnye, ez már baj. Pedig szeretném, ha elmehetnénk mielõtt a többiek haza jönnek, mert különben kérde-zõsködnek, hová megyünk, minek,

mikor
rok vel

õket.

tegyün
széd sz
hogy
hozzá.

B
meg a
hogy m
gyõzel
nyes e
Samur

kapni

szinte
nyi pé

kis Gy
jön. N
itthon

talan
ha ige
megte

Mond
várjon
ebede
hogy
a kis
Itt a

rendb

mikor jövünk vissza, és én erről nem akarok velök beszélni.

— Pedig mégis be kell várnunk őket.

— Dehogyan kell! Már tudom, mit tegyünk. Samu öcsém itt fekszik a szomszéd szobában, már jobban van annyira, hogy a kis fiura vigyázhat. Beviszszük hozzá.

Bevitték s Tamás oly formán kezdte meg az alkudozást Samu barátunkkal, hogy mindjárt kezdetben bizonyos volt a győzelemről. Tudniillik elővett egy fényes ezüst tizest s először ezt mutatta Samunak, kérdezvén:

— Samu öcsém, volna-e kedved megkapni ezt a négy fényes tizest?

— De van ám! felelt Samu s arca szinte ragyogott a reménytől, hogy anynyi pénzt kaphat. És mit tegegyek érte?

— Egy kis szivességet. Vigyázz a kis Gyuriczára, míg édes anyánk haza jön. Nem tart sokáig, egy óra múlva itthon lesz.

— Nem igen szeretek ezzel a nyugtalan kis fiuval bajlódni, szolt Samu, de ha igazán nekem adod azt a tizest, akkor megteszem. Hát ti hová mentek?

— Kirándulást teszünk a szabadba. Mondd meg édes anyáknak, hogy ne várjon ebédre sem, majd valahol meg ebédelünk. Tehát bizom benned, Samu, hogy nem lesz semmi baj, vigyázni fogsz a kis fiura és megmondod üzenetemet. Itt a pénz.

— Ne félj semmit, Tamás, minden rendben lesz, felelt Samu, vigan csör-

getve a pénzt. Csak menjetek nyugodtan s mulassatok kedvetekre.

Tamás és Imrike elindultak s gyorsan lépdelték végig az utcákon, kifelé a városból. Imrike váltig szerette volna kérdezni, hová mennek tulajdonképen; de nem akart kérdésekkel alkalmatlanodni s beérte az örömmel, hogy végre egyszer ismét kijut a szép virágos mezőkre. Már épen kiérték a városból s a vasuti pályaudvar közelében voltak, midőn Tamás hirtelen megállt, mintha rögtön valami pompás gondolat jutott volna eszébe.

— Lássuk csak, lássuk csak! szolt és zsebébe nyulván, elővette pénzét és olvasgatni kezdé.

— Mit akar Tamás bácsi? kérde Imrike.

— Majd meglátod... egy.... ket-tő... négy forint... oh, marad még elég. Elmehetünk.

— Hová?

— Az majd megvállik... felülünk a vasuti kocsira, majd csak elvisz valahová. felelt Tamás és arczán valami titkos öröm sugárzott, mintha nagy meglepetést akarna beszélni Imrikének.

Imrike az egész dologból semmit sem értett, de a vasuti kirándulás terve ugyan örömeire szolgált s hagyta magát vezetetni a pályaudvarba. Félórával később már bent ültek a kocsiban, a vonat megindult s gyorsan röpitte őket megszire a város szűk utcáitól.

(Folyt. köv.)

HOGYAN KÉSZÜL A SZALMAKALAP.

GSAK türelem. Elmondja azt Forgó bácsi annak rendi módja szerint, úgy a hogy illik. Azt ha nem is mondom, még az apraja is tudja közületek, hogy a legjobb szalmakalapokat Florenzben fonják. Ott a vidéken és felső Arno völgyben, egész családok öregje apraja ezzel a munkával foglalatoskodik. Hanem aztán szép jövedelmet hajt is az évenkiut az ország konyhájára. A nyers anyagnak nem sok a becse, de ha földolgozzák busásan jut is marad is, úgy, hogy a gazda nép a felső-Arno völgyében hegyi lakosokkal végezteti mezei munkáját, maga pedig szalmakalapokat fon.

A szalma, melyet kalappá fonnak, hegyes-völgyes, meddő földön vetett apró szemű buzából kerül, mely vékony ugyan, de azért erős is, nyúlós is és a mellett könnyen szárad, minthogy a felső része üres. Mindekelőtt letisztítják gyökeréről a földet, azután levagdadják a kalászokat, s a négy-hat hüvelyk hosszú szárazakat apró kévekbe kötik, és harmaton és napfényen fehéritik. Mikor a szár ekként elkészül, a felső végeket, épen a legfelső bűczöknél ketté törik, és finomságuk szerint külön osztályozzák. Minden egyes szalag vagy galand-fonat 7—9 szárból áll. A fonást a szalma alsó végén kezdik, és a végeket szabadon hagyják, úgy, hogy azok a galand alsó oldalára hajlanak. Mihelyt a fonat elkészült, fahengerre tekerik, a kiálló végeket elvágják, s az egész fonatot egy éles végű fával lesajtolják, megsimitják. Ekkor a galandokat összevarrják durva se-

HOGYAN KÉSZÜL A SZALMAKALAP.

lyemmel, és kész a kalap egy darabból.

A kalapok átmérője közönségesen mind egyenlő, s a kalap és kalap közti különbséget csupán a finomság mutatja, azaz a gyűrük száma, melyeket egy galand a kalapban képez. Egy-egy kalapnak ugyanis 20—80 olyan gyűrűje van, s ahhoz képest változik a kalap ára két forinttól száz, sőt több száz forintig. A nagyobb kereskedőházak megbízottai faluról-falura járnak és összeszedik a paraszt-asszonyoktól mind a készletben tartott kalapokat. Egy-egy ilyen nagy kereskedő 5—600.000 forint áru kalapot is kivisz az országból.

A szalma termesztést Franciaországban is megkísérették nem egyszer, de nem sikerült. Legujabban nálunk a Székely-földön tettek több rendbeli próbát és pedig szép eredménnyel úgy hogy már is százakra rug azon székely családok száma, kik szalmakalap fonással foglalkoznak.

JACOPO és JACO,

vagy

Ki lopta el az arany szelenczét?

KÉREM alásan, nagyságos uram, szólt János, a vén inas, egy talján fiu van itt az udvaron, majmot hord magánál és produkálni szeretné a nagyságos ur előtt.

»Jól van, jól van, szólt Dombi ur, ki nagyon betegnek és gyöngének tartotta magát s egy nagy, öblös karszékben ült, pedig betegsége inkább csak képzelődés volt.

»Told a széket az ablakhoz, —

igy; most huzd félre a függönyt, de csak keveset, mert a nagy világosság árt szemimnek, — így ni! Hát mit is mondtál? Nem értettem. Mindig ugy a bajuszod közt morogsz, János, hogy felét sem értem meg; tudod, hogy nem hallok jól, beszélj hangosabban!»

»Kérem alásan, azt mondtam, hogy egy kis majmos talján gyerek van itt az udvarban és szeretné magát produkálni, ha megengedné nagyságos uram.«

»Már megint nem jól beszélsz, János«, szolt az öreg ur zsörtölődve. »Ki akarja magát produkálni? A fiu? vagy a majjom? vagy a fiu akarja tánczoltatni a majmot? Mert ez nagy különbség ám! Ha a fiu akar bukfenchezni, ezt nem akarom látni; ha a majmot akarja tánczoltatni, no, azt nem bánom, megnézem, ez mulattatni fog kissé; adok neki egy pár tizeskét. Mondd meg neki, hogy jöjjön a majommal ide az ablak alá; aztán azokat az utzagyerköczöket, a kik bámulják, kergesd el, nem akarom, hogy itt lár-mázzanak a fülemben.«

A talján fiu odajött az ablakhoz, s miután alázatosan köszönt, bemutatta a kis majmot, mely mindenféle tréfás mesterségeket vitt végbe. A szegény fiu ugyan csak örült, hogy ilyen nagy ur előtt produkálhatja majmoeskáját; itt bizonyosan kap néhány tizeskét, melylyel aztán folytathatja utját hazafelé, messze a szép Olaszországba. Rég elszakadt már szülei hajlékától, vándorolt szerte a világban, hogy kenyerét keresse. Szülei nagyon szegények voltak s ezért mikor már tizenkét éves volt Jacopo — ez volt a fiu neve, — az ottani szegény emberek szokása sze-

rint világnak indították a gyereket, hogy próbáljon szerencsét; adtak neki egy tudós kis majmot, melynek »Jaco« volt a neve s így kettecskén vándoroltak Jacopo és Jaco, míg végre eljutottak abba a faluba, hol Dombi ur kastélya állott s hol Jacopo most nagy igyekezettel mutogatta be majmoeskája minden tudományát.

Jaco, a kis majom végre elfáradt s kívül az ablakpárkányon leült és csöndesen bámult az üvegen át a szobába; nedves orrát oda-oda ütögette az ablak üveghez és csodálkozni látszék, hogy belát a szobába, de mégis van valami, ami be nem ereszti. Az öreg Dombi ur sokáig mulatott a böhö állat tusakodásán és végre odaszolt inasának!

»János, nyisd ki az ablakot«.

János megtette s a kis majom azonnal beugrott a szobába, Dombi ur a karszékekben hátradölvé ült. Hálóköntösének bojtjai lelógtak a földre, lábait tarka himzett papucs födé. A majom mindenekelőtt a bojtokat vizsgálgatta szörnyü komoly pofával, huzogatta, harapdálta s végre látván, hogy nem boldogul, az egyik papucsot kapta el és ezzel ugrált és bukfenchezett a puha szőnyegen.

Az öreg urat ez nagyon mulattatá, de egy perczzel később már ugyancsak megijedt és torkaszakadtából kiáltá:

»János! fogd meg! hamar fogd meg! Jaj az én drága kristály üvegeim! Mindjárt ledönti! János! János!«

A majom ugyanis megunván a papucsjátékot, fölugrált a butorokra s egyszerre a nagy pohárszéken termett, melyen különféle drága porcellán- és üvegedények álltak, hátsó része pedig nem deszka,

hanem oda Jaco megpillörült, a fejével, delmes és üvegnak biz

A

majmot eléggé kis állat alá, hódig ki utóljár; állat e kárt okdözni, hívni majmot meskesabb. Jneven s godte r

D

veszedgához még pöröme végre Hetek földön tett s hogy zösköc meg, copo s mindeban, m

hanem tükörüveg volt, s épen ez csalta oda Jaco barátunkat. Mikor saját képét megpillantá a tükörben, roppantul megörült, azt hívén, hogy itt pajtásra akadt: fejével, kezével kapkodott utána s veszedelmes módon hánytá ide-oda a porcellán és üveg edényeket, úgy hogy Dombi urnak bizony volt oka megjedni.

A vén János üldözőbe vette a kis majmot, de öreg lábai már nem voltak eléggé fürgék arra, hogy ezt az eleven kis állatot megfoghassa. Jaco hol az ágy alá, hol a szekrény tetejére ugrott s mindig kisiklott üldözője kezeiből; János utóljára még attól félt, hogy a megriadt állat csupa félelmében feldönt valamit és kárt okoz, nem merte tehát tovább üldözni, hanem legokosabbnak vélte behívni Jacopot, hogy ez hívja magához a majmot; gazdájának bizonyosan engedelmeskedik. Ez volt csakugyan a legokosabb. Jaco, mihelyt gazdája belépett és nevéen szólította, csöndesen előbujt és engedte magát megfogatni.

Dombi ur, látván, hogy többé nincs veszedelem, visszanyerte nyugalma s magához intvén a fiut, beszélni kezdett vele, még pedig olaszul. Mily nagy volt Jacopo öröme és csodálkozása, mikor egyszer végre saját anyanyelvén hallott beszélni. Hetek, hónapok multak, míg az idegen földön akadt oly emberre, kivel beszélhetett s képzelhetni, mily jól esett neki, hogy most az öreg ur részvétellel kérdészködik tőle, mi a neve, hova való, hova megy, merre járt már s több effélett. Jacopo szerényen, de értelmesen elmondott mindent, honnan jött, merre járt a világban, milyen bajokon esett már keresztül,

kivált a hideg téli időben, melyhez ő nincs hozzászokva és a kis majom még kevésbé, mert mindketten a meleg déli éghajlat alatt nőttek föl.

A fiu nyájas képe, értelmes beszéde nagyon megtetszett az öreg urnak, ki rögtön ilyenformát gondolt magában: »Megtartom ezt a fiut itt magamnál. Olyan becsületes, jó arcza van, bizonyosan derék fiu. A vén János már ugy sem igen bírja a munkát; ebből a kis olaszból nevelek inast, veszek neki szép zsinoros dolmányt, sujtásos nadrágot s olyan esinos magyar legényke lesz belőle, hogy mindenki megbámulja.«

Ugy is történt. Jacopo örömmel elfogadta az ajánlatot s néhány nap mulva már egészen otthon érzé magát Dombi ur kastélyában. Mikor a szűk magyar nadrágba és a paszományos dolmánya felöltöztették, maga is alig bírta elhinni, hogy ő az a szegény ficzkó, aki még csak néhány nappal ezelőtt rongyosan kóborolt faluról falura, czél nélkül, sokszor a szabad ég alatt esőben és hidegben töltve az éjszakát.

Sokan csodálkoztak és meg is rótták Dombi urat, hogy egy ilyen kóbor, idegen gyereket fogad házába és mindent rábiz; de az öreg ur mindig csak azt felelte:

»Ne bántsátok az én kis inasomat; olyan becsületes, jó képe van, hogy nem lehet rossz fiu. És látom is, mily igyekező, mily figyelmet és háladatos. Jól tettem, hogy magamhoz fogadtam.«

(Vége következik.)

JULISKA és PALIKA.

(Képpel a czímlapon.)

Virul a kert s mező
A falu végen.
Nincsen hideg se hő
Az enyhe légben

Zízzen a bogárka,
Libben a lepke,
Ágon a madárka
Éberek e nyre.

Juliska, Palika
A fűben ülnek.
Ifju tavasznak, ah! —
Úgy megörülnek.

Aranyos kis hugom
Juliska kedves
Jaj, ki se mondhatom
Hogyan szeretlek!

Szép a lomb, szép a gyep
S a nagy természet —
Legjobban szeretlek
Juliskám téged.

A VAKMERŐ TUTAJOSOK. (Lásd a 30. lapon.)

A VAKMERŐ TUTAJOSOK.

(Képpel a 29 lapon.)

A MERIKÁBAN a rengeteg erdők közepén élnek a vörösbőrű, féligvad indiánusok, kik az európai származású fehér emberekkel mai napig sem tudtak megbartkozni. Néhány évig csöndesen éltek, de aztán hirtelen összegyűlnek és megtámadják a fehérek lakásait s gyakran igen véres háboru folyik a fehérek és vörösek közt. Utoljára persze mindig az indiánusok veszítenek, mert nekik nincs olyan rendes, jól fegyverzett katonaságuk, mint a mívelt fehér embereknek. De azért az indiánusok mégis veszedelmes ellenségek: vitézségük bámulatos, bátran szembeállnak minden veszéllyel, nem félnek a haláltól s a legszörnyűbb kínzásokat is nyugodtan tűrik. E tulajdonságaik miatt nehéz a győzelem ellenök s vakmerő bátorságuk sokszor kifogy a legderékabb katonatisztek eszén is. Egy amerikai tiszt, ki egyszer részt vett az indiánusok elleni háboruban, a következő esetet beszéli:

»Miután a harc már hetekig folyt, végre amyira leapadt az indiánusok száma, hogy többé nem állhattak ellent. De nem is menekülhettek, mert katonáinkkal minden oldalról körülfojtuk őket és így reméltük, hogy mindnyájukat elfogjuk. Egy nagy folyó partjára szorultak, de azt tudtuk, hogy a folyón nem menekülhetnek, nemcsak mert csónakjaik nem voltak, hanem mert nem megszire egy roppant zuhatag volt a folyón. Több ölnyi magasról esett itt a víz hirtelen le s a mely hajó vagy csónak e helyre jut, menthetetlenül odavész. Biztos győzelemre számítva mentünk tehát azon hely felé, hol az indiánusoknak lenni kellett. — de mennyire elbámultunk, mikor ott már csak hült helyöket találtuk! Mintha a föld alá bujtak volna. Csodálkozva néztünk egymásra, aztán elin-

dultunk ellenségünk keresésére. Egyszerre, amint egy domb tetejére értünk, megláttuk őket, — épen azon a szörnyű zuhatagokon usztak le! Néhány szál fát összekötözték tutajnak s e gyarló járművön neki mertek indulni a veszedelmes vízi utnak! Inkább koczkáztatták életüket, hogysem fogságba jussanak. És őszintén megvallam, mikor láttam, hogy szerencsésen lejutottak a borzasztó zuhatagon, még magam is örültem a vakmerő hősök e tettének sikerén.«

A HÁLÁTLAN KIGYÓ.

— Aesop meséje. —

(Képpel a 21 lapon.)

C SIKORGÓ hideg téli napon egy jó szívű parasztember az utszélen egy kigyót látott dermedten feküdni; félig-meddig már meg volt fagyva. A jó ember megsajnálta a félig holt kigyót, fölvette és magával haza vivén, a tűzhelyhez tette, hogy a jó melegen magához térjen.

A kellemes tűz mellett a kigyó valóban csakhamar magához tért; de mihelyt kissé visszanyerte erejét, mindjárt elfelejtette a jótettet és mérges nyelvvel sziszegve fenyegetni kezdte a gazda gyermekeit, kik kíváncsian közelébe gyűltek. Nemsokára pedig egyik gyermekre rá is támadt és majd megcsipte. De már akkor kifogyott a jószívű ember türelme is és így szólt:

— Ejnye, te hálátlan féreg! Hát így köszönöd meg jóságomat, hogy nem engedtelek megfagyni? De látom, hogy nem vagy érdemes az életre. Gonoszságodért halállal kell bünhődnöd.

És egy harapófogóval megragadván a kigyót, bedobta a tűzbe s itt a hálátlan féreg nyomorultan elveszett.

A sz...
A...
a sask...
sebb m...
sebb a...
oly rop...
fölraga...
zsákná...
is, hog...

Néh...
szép n...
közelé...
egy sa...
reá, ka...
repült...
ségbec...
és elsz...
elraga...
s egy...
fegyve...
lyüt, —
meglő...
leányk...
nyet k...
bad a...
karma...
esve k...
meke...
hátra...
utána...
akkor...
pül a...
Ereje...
az ap...
selyű...
szem...
orvma...
De a...
s bizo...
dön v...
De e...
dült é...
földö...

A SASKESELYŰ ZSÁKMÁNYA.

(Képpel a 32 lapon.)

A SZIKLÁS, erdős tájakon különösen az Alpések nagy hegységei közt fészkel a saskeselyű. a legnagyobb és a legerősebb madár Európában. Nagyobb és erősebb a sasnál és karmaiban, szárnyaiban oly roppant ereje van, hogy őzet, borjut fölragad a levegőbe és elviszi fészkébe zsákmányul; megtörtént pedig már az is, hogy gyermekeket is elragadott.

Néhány évvel ezelőtt történt, hogy egy szép nyári napon egy kis leányka a ház közelében a puha pázsiton feküdt, midőn egy saskeselyű villámgyorsan lecsapott reá, karmaival megragadta ruháit és fölrepült vele a magasba. A leányka kétségbeesett kiáltására előrohant édes apja és elszörnyedve látta, hogy a saskeselyű elragadta a gyermeket. Szaladt puskáért s egy percz múlva kint volt a töltött fegyverrel; még lelőhette volna a keselyűt, — de még sem tehette! Hiszen ha meglóné a rabló madarat, ezzel együtt a leányka is leesnék a magasból és szörnyet halna! Még megijeszteni sem szabad a kegyetlen rablót, nehogy kiejtse karmaiból zsákmányát. Az apa kétségbeesve látta, hogy semmit sem tehet gyermeke megmentésére. Csak egy maradt hátra: figyelni, hova röpül a saskeselyű, utána szaladni: s ha egyszer földreszállt, akkor megtámadni; míg a levegőben röpül addig ugy sem bántja a gyermeket. Ereje teljes megfeszítésével rohant tehát az apa azon irányban, a merre a saskeselyű repült; egy perczre sem téveszté szem elől s csak attól rettegett, hogy az orvmadár leejti a magasból a gyermeket. De a saskeselyű erősen fogta zsákmányát s bizonyosan örült a jó lakomának, midőn végre egy hegyoldalon földreszállt. De ebben a pillanatban egy lövés dördült és a saskeselyű holtan terült el a földön. A leányka ajultan feküdt mel-

lette, de apja szerető kezei közt csakhamar föleszmélt és minden nagyobb baj nélkül jutott vissza szülei házába. De ezt az önkénytelen utazást a levegőben még mai napig sem felejtette el.

A PÁVA ÉS A DARU.

— Aesop meséje —

(Képpel a 20 lapon.)

BÜSZKÉN terjeszté szét pompás tollait a páva s egész csapat gyermek nagy gyönyörűséggel nézegette a hivalkodó madarat. Nem messze tőle féllábon álldogált az egyszerű tollazatu daru. S a páva gögösen, lenézőleg gunyolta a daru szegényes ruháját.

— Csak lassan, páva barátom, felelt a daru nyugodtan. Az a kérdés, mi jobb: a te fényes tollad-e, melyet a porban hurrcozolsz s melynek nincs más haszna, mint hogy a kis gyermekek mulatnak rajta, — vagy az én egyszerű tollam, mely azonban föl tud engemet vinni magasra a felhők közé, oly magasra, hogy te föl sem látsz odáig, míg én büszkén nézhetek le te reád.

SZÓTALÁNY.

1. Lovas ember számolya
2. Hus, csont, vér van alatta
3. Fagyos ember ezt hordja.

A kezdő betüt fölülről
Lefelé ha olvasod,
S a végső betüt alulról
Fölfelé: kapsz ... -ot

A SASKESLYÜ ZSÁKMÁNYA. (Lásd a 31. l.)

Felolós szerkesztő: *Forgó bácsi*. Kiadó-hivatal: Budapest, barátoktere, Athenaeum-épület.
Kiadja és nyomtatja az Athenaeum irodalmi és nyomdai részv. társulat.
Megjelen hetenként egyszer 16 oldalon.